

Kronika

če je brez žlahtne vsebine, brez žarkega vina! Kako naj živi beseda, če ni duha v njej, oživljajočega in ustvarjajočega? In ta duh, ki je zrastel v trpljenju in bridkosti, ki je bil morda res tudi subjektiven, vezan samo na eno življenje, je v svojih posledicah — koncem koncev! — vendar in edinole — pozitiven! Tako razumeta Cankarja prevajalca, tako v poslednjih letih tudi domovina in v tej veri — upajmo! — nas bo potrdila tudi tujina, kajti «in mezzo ai colpi, c'è la speranza, c'è la fede!» In to je evangelij samó vélikega sveta in samó vélikih ljudi! Sursum corda!

(Konec prih.) — *Janko Samec.*

KRONIKA

Italijanski prevodi Cankarjevega »Hlapca Jerneja«. Zdi se, kakor da se je predvojna miselnost naših sosedov Italijanov z ozirom na nas Slovence v zadnjem času temeljito izpremenila. Vključenje Primorja v italijansko državo je rodilo v njih neko posebno zanimanje za jugoslovansko, v našem primeru tudi za slovensko kulturo, kar nam dokazujejo časnikarska poročila o naših prilikah in tudi nekateri prevodi iz naše književnosti, ki so in bodo v najbližji bodočnosti izšli v italijanščini. Predvsem nekatera Cankarjeva dela, zlasti »Hlapec Jernej« in »Podobe iz sanj«. Prve knjige so se lotili kar trije različni prevajalci, tako da imamo o tem delu, deloma v rokopisu, deloma že v tisku, tri prevode. O knjigi, ki je izšla pred kratkim v Trstu pri založbi »Parnaso«, poročamo na drugem mestu. Ista založba naznanja tudi skorajšnjo izdajo »Podob iz sanj«, ki jih prevaja tržaški profesor Renato Pflieger. Ta je kot stalni predavatelj tržaške »Ljudske univerze« (Università popolare) v svojem predavanju »I poeti della morte e della paura« že omenjal tudi našega Cankarja in njegovo delo.

Drugič je »Hlapec Jernej« izšel v začetku letošnjega leta kot feljton v goriškem listu »La voce dell'Isonzo«. Prevod je napravil profesor in pesnik Giovanni Lorenzoni. Kakor poročajo časopisi, pa je še neki tretji prevod, ki sta ga opravila ga. R. Vidmarjeva in italijanski časnikar Bruno Astori. Ta prevod je bila prevzela pred leti v založbo znana italijanska književna firma »Treves« v Milanu, a ga ni še izdala iz razumljivih političnih vzrokov.

Da je imel »Hlapec Jernej« v Italiji par let stalno smolo, nam dokazuje že zanimiva zgodovina I. Regentovega prevoda. Delo se je izvršilo na pobudo upravnika »knjižnice« socialističnega dnevnika »Avantija« že pred par leti. Ko je bil rokopis gotov in je čakal v milanski tiskarni, so nastale po Italiji znane politične homatije, požigi in razdejanja, katerih je bil deležen tudi »Avanti« in je tedaj naš »Hlapec Jernej« že vdruči zgorél na grmadi, kajti prvič so se bili osvetili nad njim že njegovi sodniki na Betajnovi!

Drugi prepis je dobro leto kasneje končal o priliki neke policijske preiskave v predalih italijanske policije; tretji pa je zopet zgorel v čast in slavo človeški kulturi in civilizaciji. Šele letos je izšel srečno v Trstu in upamo, da po prestanem ognjenem krstu vendarle ne bo več nikomur v nadlego in spodtiko.

Samo XIII. poglavje povesti pa je izšlo enkrat v 1924. letu v Milanu in ga je bil objavil list »Cagine rosse«.

J. S.

Suprerealizem. Leta 1908. je Jules Romains obelodanil krepko pesnitev »La Vie unanime«, nekako ritmično razpravo o družbeni psihologiji, iz katere se je pod vplivom sociologov kot Durckheim, Tarde, Le Bon razvila slovstvena struja »u n a n i m i z e m«, nekaj »whitmanizem«, s katerimi utegneš primerjati Verhaerenov izrek: »Skupine delujejo kakor ena edina oseba številnih, protivnih obličij.«